

SOSTEn eurovaalitavoitteet 2024

Euroopan unionin politiikan on tulevina vuosina ja vuosikymmeninä tavoiteltava osallisuuden vahvistamista, eriarvoisuuden vähentämistä sekä kestäväen kehityksen varmistamista.

SOSTEn neljä päätavoitetta europarlamenttivaaleissa:

1. Kohti eurooppalaista hyvinvointitaloutta
2. EU:n yhteistä terveyspolitiikkaa on vahvistettava
3. Vapaa ja vahva kansalaisyhteiskunta on demokratian perusta
4. Hankintadirektiiviä on täsmennettävä

1. KOHTI EUROOPPALAISTA HYVINVOINTITALOUTTA

Hyvinvointitalous finanssipoliittisessa sääntökehikossa

- **Merkittävät investoinnit hyvinvointiin ja ympäristöön on voitava pitää unionin jäsenvaltioihin kohdistuvien velkavastuutavoitteiden ulkopuolella**, kuten komissio esitti finanssipoliittisen sääntökehikon uudistamisen yhteydessä. Velkakeskustelua ei voi käydä ilman keskustelua ihmisten hyvinvoinnista ja planeettamme tulevaisuudesta.
- **Eurooppalaista ohjausjaksoa on uudistettava hyvinvointitalouden ohjauksen periaatteiden mukaisesti.** Ohjausjakson sosiaalista pilaria vahvistamalla myös talouspolitiikkaa on mahdollista suunnata entistä enemmän hyvinvoinnin tukemiseen. Tarkastelun keskiöön on tuotava ennen kaikkea ihmisten ja planeetan hyvinvointi. Tällä hetkellä sosiaalisten oikeuksien pilarilla on ohjausjaksossa liian pieni painoarvo.
- EU-sopimukseen perustuva 60 prosentin velkasuhde ja kolmen prosentin alijäämäsääntö säilyvät komission ehdotuksessa. Jatkossa niiden merkitys kuitenkin vähenee, mikä on myönteistä. On jatkettava keskustelua siitä, ovatko 3 ja 60 prosentin rajat hyödyllisiä taloudelle.

Hyvinvointitalous ja ohjausjakso

- SOSTE esittää eurooppalaisen ohjausjakson uudistamista hyvinvointitalouden ohjauksen periaatteiden mukaisesti. Mitä kattavampi ohjausjakso on, sitä paremmin eri politiikka-alueiden tavoitteiden toteutumista voi seurata ja havaita niiden ristikkäisvaikutukset.
- **EU:n asettamasta köyhyyden vähentämisen tavoitteesta sekä jäsenvaltioiden määrittelemistä kansallisista tavoitteista on pidettävä kiinni ja tavoitteiden toteutumista on seurattava säännöllisesti osana ohjausjaksoa ja sen suosituksia.**
- Vähimmäistoimeentulolla on keskeinen rooli köyhyyden ja syrjäytymisen vähentämisessä. Neuvoston **vähimmäistoimeentulosta antaman suosituksen toimeenpanoa on seurattava ja varmistettava, että jäsenvaltiot kehittävät sosiaalisia turvaverkkojaan, niiden saatavuutta ja riittävyttä.**
- Eurooppalaisia sosiaalisen suojelun järjestelmiä, kuten lapsitakuun toimeenpanoa ja seurantaa, on vahvistettava ja hyvinvointia tukeviin kansallisiin palvelujärjestelmiin on investoitava esimerkiksi Euroopan rakennerahastojen kautta.

Kansalaisyhteiskuntaa on kuultava osana ohjausjaksoa

- Ohjausjakson läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta on lisättävä, samoin järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan osallistumista sekä ohjausjakson toimien tuloksellisuutta suhteessa tavoitteisiin.
- Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallistumista varten on luotava sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolle järjestelmällinen **virallinen kuulemismenettely**.
- Järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan järjestelmällistä ja **pysyvää osallistumista** talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson eri vaiheisiin koskevat periaatteet **on määriteltävä EU:n asetuksessa**.

2. EU:N YHTEISTÄ TERVEYSPOLITIikkaa ON VAHVISTETTAVA

- Euroopan unionissa on vahvistettava One Health eli yhteinen terveys -ajattelutapaa ja toimintamallia.
- Rajat ylittävien terveysuhkien ennakointiin, varautumiseen, torjuntatoimiin ja tutkimukseen on investoitava. Lisäpanostukset on huomioitava myös unionin kehityspolitiikassa.
- **Lääkkeiden saatavuus on varmistettava sekä EU:ssa että sen jäsenmaissa**. Komission on edistettävä kohtuuhintaisten lääkkeiden saamista markkinoille. Myös lääkkeiden saamista markkinoille on nopeutettava.
- Komission tulee vähentää Euroopan riippuvuutta kolmansista maista lääkkeiden saatavuudessa. Lääkkeiden toimitusketjujen riskit olisi tunnistettava hankinnoissa, ja vältettävä tukeutumista vain yksittäisiin toimittajiin.

3. VAPAA JA VAHVA KANSALAIsyhteiskunta ON DEMOKRATIAN PERUSTA

- EU:n perusoikeuksien ja laillisuusperiaatteen toteutuminen on varmistettava jokaisessa jäsenvaltiossa.
- Kansalaisyhteiskunnan tilan kaventuminen Euroopassa on torjuttava.
- **EU:lle on luotava osallisuutta vahvistava kansalaisyhteiskuntastrategia**. Myös paikallisia demokraattisia rakenteita ja prosesseja on tuettava.
- Kansalaisyhteiskunta tulee ottaa mukaan vahvemmin rahoitusohjelmien suunnitteluun, rahoitusohjelmien resurssien saajana.

4. HANKINTADIREKTIIVIÄ ON TÄSMENNETTÄVÄ

- **Hankintadirektiivin 2 artiklaan sisältyvää julkisoikeudellisen laitoksen määritelmää on täsmennettävä, jotta autonomiset kansalaisjärjestöt ja säätiöt jätetään tämän tulkinnan ulkopuolelle**.
- Direktiivi on pantu kansallisesti täytäntöön hankintalailla. Julkisoikeudellisen laitoksen pitää noudattaa hankintalakia kaikissa kynnysarvot ylittävissä hankinnoissaan riippumatta siitä, mistä kulloiseenkin hankintaan käytettävät varat ovat peräisin. Julkiset hankintamenettelyt ovat tunnetusti vaativia ja edellyttävät syvällistä erityisosaamista, mikä on julkisille toimijoillekin merkittävä haaste. Järjestöillä ei ole julkisia hankintoja koskevaa erityisosaamista eikä myöskään resursseja investoida siihen. **Julkisten hankintojen tekeminen asettaa järjestöille kohtuuttoman hallinnollisen taakan, eikä niitä pidä sitä vaatia**.